

PRÍPADOVÁ ŠTÚDIA: BEH CEZ PREKÁŽKY

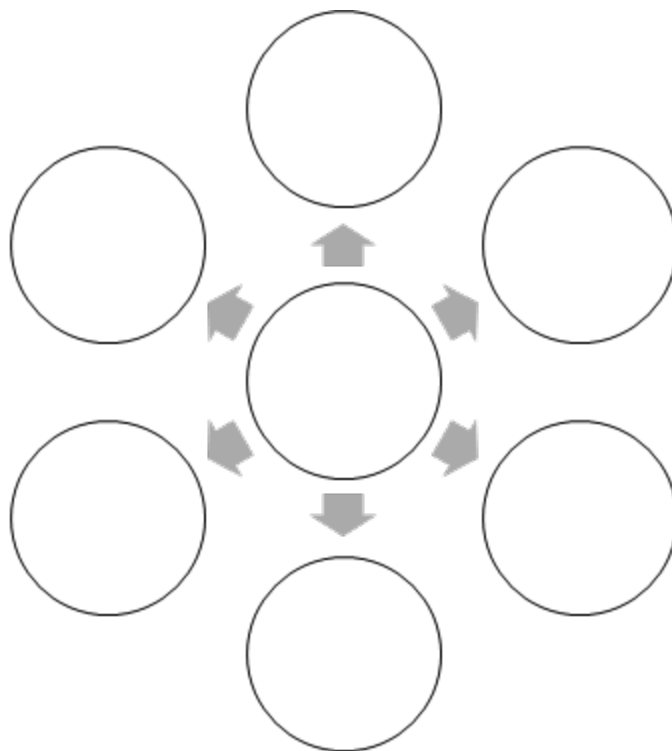
Meno:

Dátum:

Téma:	Zameranie:
hodnotenie pracovnej výkonnosti, osobnostné predpoklady pre profesiu, svet práce, zdravie a pohoda (well-being) pracujúcich, rodové stereotypy, diskriminácia	Psychologická disciplína: všeobecná psychológia, sociálna psychológia Odporúčaný odbor štúdia: ekonómia a manažment, právo

Otázky a úlohy:

1. Zopakujte si, čo viete o systémoch a nástrojoch hodnotenia pracovného výkonu. Ktoré z nich využil Jakub v prípade Alex a v čom boli užitočné ich závery pre pochopenie pracovného výkonu Alex? Zvážte použitie 360 stupňovej spätnej väzby. Kto by sa mal v prípade Alex zapojiť do tohto hodnotenia a ktoré oblasti by mali byť hodnotené, aby boli jej osobnostné predpoklady a pracovné zručnosti posudzované komplexne? Svoje rozhodnutia vpište do diagramu nižšie a zdôvodnite.

2. Príbeh Alex je príkladom rodového stereotypu v pracovnej sfére. Zopakujte si, s akými ďalšími laickými chybami sa stretávame pri poznávaní iných. Označte v texte miesta, ktoré na rodové stereotypy poukazujú a vysvetlite ich obsah. Navrhnite spôsob, akým by mala Alex komunikovať Jakubovi ich vplyv na svoj výkon, a posúďte hodnotu „experimentu“, ktorý Jakub s Alex počas dvoch týždňov realizovali.

3. V článku [Aký bol svet práce v roku 2023?](#) na portáli Profesia.sk sa možno dozvedieť, že podľa dlhodobo zbieraných údajov zarábajú ženy o štvrtinu menej ako muži. Rodový mzdový rozdiel reflektuje, aké rozdiely existujú v platovom ohodnotení medzi ženami a mužmi naprieč spoločnosťou. Ako vyzerala platová situácia žien na Slovensku a v krajinách Európskej únie v posledných piatich rokoch? Čo si predstavíte pod pojmami „ženské euro“ či „sklenený strop“? Aké príčiny a aké dopady má (ne)rovnosť na pracovné aspirácie žien, napríklad v oblasti vodcovstva (leadershipu)? Navrhnite spôsob, akým by bolo možné v tejto oblasti meniť spoločenské postoje.

2

4. Posúďte problematiku diskriminácie (špecificky žien) z pohľadu medzinárodného, komunitárneho a vnútroštátneho práva. Oboznámte sa s prípadmi podania podnetov v tejto oblasti na ústavný súd či sťažností na Európsky súd pre ľudské práva. Skúste opísať psychické dopady u diskriminovaného človeku, využite pritom prežívanie Alex z prípadovej štúdie. Aké stratégie používala na zvládanie záťaže a udržanie vlastného psychického zdravia? Ako by mohla posilniť svoju psychickú odolnosť?

5. Psychologické poznatky potvrdzujú, že zdravé pracovné prostredie podporuje zdravie a pohodu (well-being) pracujúcich a zvyšuje výkonnosť organizácie. Neexistuje všeobecne platný prístup kv k vytváraniu takéhoto prostredia, vieme však pomenovať kľúčové kategórie, ktoré pomáhajú vytvárať zdravé a produktívne pracovné podmienky. Doplňte konkrétne príklady aktivít, ktorými by ste v týchto kategóriách mohli vytváranie takéhoto prostredia podporiť a zvýšiť tak i pracovnú motiváciu v organizácii.

KATEGÓRIE PODPORUJÚCE PRACOVNÚ POHODU	NÁVRH AKTIVITY
zapojenie zamestnancov a zamestnankýň	
príležitosti pre rast a rozvoj	
podpora zdravia a bezpečnosti	
rovnováha medzi pracovným a súkromným životom a flexibilita	
uznanie zamestnancov a zamestnankýň	
efektívna obojstranná komunikácia v organizácii	

Kde sa dozviem viac?

Castaño, A. M, Fontanil, Y., & García-Izquierdo, A. L. (2019). "Why Can't I Become a Manager?"—A Systematic Review of Gender Stereotypes and Organizational Discrimination. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(10), 1813.

<https://doi.org/10.3390/ijerph16101813>

Clarke, H. M. (2020). Gender Stereotypes and Gender-Typed Work. In: Zimmermann, K. (eds) *Handbook of Labor, Human Resources and Population Economics*. Springer, Cham.

https://doi.org/10.1007/978-3-319-57365-6_21-1

Králiková, K. (2021). *Prečo máš predsudky?* Metodický materiál k vzdelávaciemu videu.

Mareena. Dostupné na: <https://mareena.sk/assets/files/Generation-T/Preco-mame-predsudky-Metodicky-material.pdf>

Stories that Move je bezplatný online nástroj na učenie o rozmanitosti a diskriminácii založený na skutočných príbehoch a skúsenostiach mladých ľudí.

Dostupný na: <https://www.storiesthatmove.org/sk/>

Ako citovať tento učebný materiál:

Lemešová, M., Minarovičová, K., Sokolová, L., & Zacharová, Z. (2024). *Beh cez prekážky*. In: Dvorská, D., Sokolová, L., Karolčík, Š., Dovičák, M., Griguš, S., & Hrcán, Z.: *Učiteľská akadémia UK* [webová stránka]. Získané z <https://www.ucitelskaakademia.sk/pripady-a-pribehy/psychologia-x-krat-inak/beh-cez-prekazky>

4

Prípadové štúdie a zadania sú súčasťou publikácie:

Lemešová, M., Minarovičová, K., Sokolová, L., & Zacharová, Z. (2024). *Psychológia x-krát inak*. Univerzita Komenského v Bratislave. ISBN 978-80-223-5955-9.